

Üyelerinizin ürettiği sebzelerin pazarlanmasına aracılık ederek ürünün satış bedeli üzerinden % 1 birlik payı aldığınız, üyelerinizden teslim alıp satışını yaptığınız sebzelerin alıcılara tesliminde düzenleyeceğiniz faturalarda KDV oranının ve alacağınız

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.10.15.01-KDV-2010/107-1256/-7
Tarih	21.04.2010

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BALIKESİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.10.15.01-KDV-2010/107-1256/-7 21/04/2010

Konu : KDV Uygulaması

İlgide kayıtlı dilekçenizde, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz; üyelerinizin ürettiği sebzelerin pazarlanmasına aracılık ederek ürünün satış bedeli üzerinden % 1 birlik payı aldığınız, üyelerinizden teslim alıp satışını yaptığınız sebzelerin alıcılara tesliminde düzenleyeceğiniz faturalarda KDV oranının ve alacağınız % 1 birlik payının hangi oranda KDV' ye tabi olacağı konusunda görüş istenilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmeler vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2 nci maddesinin beşinci fıkrasında da dernek veya vakıflara ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve bu maddenin birinci ve ikinci fıkraları dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmeler ile benzer nitelikteki yabancı işletmelerin, dernek veya vakıfların iktisadi işletmeleri olduğu; altıncı fıkrasında ise bunların kazanç amacı gütmemelerinin, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunmasının, tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği; mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olmasının, kar edilmemesinin veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Kanunun uygulanmasına ilişkin açıklamalar içeren 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin (2.4.) bölümünde iktisadi işletmenin belirgin özelliklerine yer verilmiştir.

İktisadi işletmenin belirgin özellikleri bağlılık, devamlılık ve faaliyetin ticari, sınai veya zirai bir mahiyet arz etmesidir. Diğer bir anlatımla iktisadi işletmenin unsurları, ticari faaliyetin de temel özelliklerinden olan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım-satımı, imalatı ya da hizmet ifaları gibi faaliyetlerdir. Kanun, bu gibi halleri tek tek saymak yerine, piyasa ekonomisi içerisinde icra edilen tüm iktisadi faaliyetleri kapsama almıştır. Anılan bölümde, iktisadi işletmenin tanımı içinde yer alan ve devamlı olarak yapılan ticari, sınai veya zirai faaliyetten söz edebilmek için bu işletmenin tedavül ekonomisine katılması, başka bir ifadeyle işletmede üretilen malların veya verilen hizmetin birbedel karşılığı satılmış olması gerektiği, aksi halde diğer unsurlar var olsa dahi bir iktisadi işletmenin varlığından söz edilemeyeceği ifade edilmiştir.

Öte yandan, 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununun 5 inci maddesinde söz konusu Birliklerin görevleri sayılmış olup 19 uncu maddesinde birliğe ait her türlü taşınır ve taşınmaz mallar, bunların alım, satım, inşa ve kullanımları ile birlikte yürütülen hizmet ve faaliyetlerin damga vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç ve katkı payından muaf olduğu; 20 nci maddesinde de bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde, genel hükümler ile Dernekler Kanununun ilgili hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, ... İlçesi ... Birliğinin, anılan Kanunun 5 inci maddesinde sayılan ve üyelerinin ürünlerinin üretimi, pazarlanması, depolanması, tanıtımı v.b. konularında koordinasyonu sağlamaya yönelik faaliyetleri ile birliğe ait taşınır taşınmaz malların alımı, satımı, inşası ve kullanımı sonucu elde edeceği gelirlerin kurumlar vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir. Ancak, Birlik üyeleri tarafından üretilen ürünlerin, Birlik mülkiyetine alınarak pazarlanması halinde adı geçen Birliğe bağlı bir iktisadi işletme oluşacağından, bu iktisadi işletme nezdinde kurumlar vergisi mükellefiyeti tesis edileceği tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendiyle, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde; genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların ilim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, ıslah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetlerin katma değer vergisinden istisna olduğu hüküm altına alınmıştır.

Sözü edilen madde metninde ifade edilen tarımı yaymak, ıslah ve teşvik amacı toprak analizleri, tarla denemeleri, zirai araştırmaların yapılması; hububat, sebze ve meyve üzerine yapılan araştırma, inceleme ve ıslah çalışması; zirai mahsullerin muayene edilmesi, fumigasyona tabi tutulması, damızlık tohum ve hayvan yetiştirilmesi, orman yollarının yapılması, damızlık hayvan, damızlık fide, fidan, bağ çubuğu, tohum ve faydalı böcekler gibi teslim ve hizmetleri kapsamaktadır.

KDV oranları, KDV Kanununun 28 inci maddesinin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 2007/13033 sayılı Kararname ile Kararname eki (I) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 1, (II) sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için % 8, bu listelerde yer almayan teslim ve hizmetler için ise % 18 olarak tespit edilmiştir.

Söz konusu Kararname eki (I) sayılı listenin 6 ncı sırasında, 24/06/1995 tarih ve 552 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre toptancı hallerinde faaliyette bulunanlara ve bunlar tarafından gerçek usule tabi katma değer vergisi mükelleflerine yapılan taze sebze ve meyve (mamulleri hariç) teslimlerinin % 1 oranında KDV'ye tabi olacağı belirtilmiştir.

Öte yandan, toptancı halleri dışarısında gerçekleştirilen taze meyve ve sebze teslimleri Kararname eki (II) sayılı listenin 10 uncu sırası uyarınca % 8 oranında KDV'ye tabi bulunmaktadır.

Yine aynı Kanunun 19 maddesinin birinci fıkrasında " Diğer kanunlardaki vergi muaflik ve istisna hükümleri bu vergi bakımından geçersizdir. Katma değer vergisine ilişkin istisna ve muafiyetler ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca anılan Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen

fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergilerinin indirilebileceği hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre, sebze üreticileri tarafından 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre dernek niteliğinde kurulan Birliğinizin teslimlerinin, katma değer vergisinden istisna olacağına dair 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda herhangi bir hüküm bulunmadığından;

- Birliğiniz tarafından yapılacak mal ve hizmet alımları ile mal teslimi ve hizmet ifalarının katma değer vergisine tabi tutulması gerekmekte olup, Birliğinizin üyelerine ait yaş sebzeleri hallere girmeden kendi yerleşim biriminde teslimi, toptancı hallerinde gerçekleştirilmediğinden % 8 oranında KDV'ye tabi tutulması,

- Satışına aracılık yaptığınız ürünün satış bedeli üzerinden aldığınız % 1 birlik payı için düzenleyeceğiniz faturada alacağınız % 1 pay (komisyon) üzerinden genel oranda (%18)katma değer vergisi hesaplanması,

gerekmekte olup,

Faaliyetlerinize ilişkin olarak Birliğinize yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergilerini genel hükümler çerçevesinde indirebileceğiniz tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelveğe uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.